

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE

-TEZĂ DE DOCTORAT-

**POLITICI COMPARATE DE ORDINE ȘI
SIGURANȚĂ PUBLICĂ ÎN MEDIUL
INTERNAȚIONAL.
STUDIU DE CAZ: ROMÂNIA.**

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC
PROF. UNIV. DR. ADRIAN LIVIU IVAN

DOCTORAND
MARCU (Dumitru) IOSIF

2012

REZUMAT

Alegerea temei de cercetare cu titlul ”politici publice de ordine și siguranță publică” într-o școală doctorală dedicată relațiilor internaționale și de securitate, poate părea, la o primă vedere, puțin forțată. Spun forțată, întrucât politicile publice sunt apanajul științelor sociale, dar, cele care privesc ordinea și liniștea publică prin importanța, complexitatea și interdependența acestora cu celelalte sectoare ale vieții economice, sociale și culturale nu pot fi cantonate doar în sfera de interes a științelor sociale ce studiază¹ aspectele umane ale lumii în special, fiind eminentamente necesare cunoștințe determinate științific privitoare la educarea persoanei, a omului în spirit uman² în general.

Pentru realizarea cercetării științifice bazate pe principiile calitative și cantitative, valorificarea cunoștințelor de specialitate în domeniul ordinii, securității și siguranței publice, a experienței profesionale de peste 20 de ani, am structurat teza în 6 (șase) capitole astfel încât specificului național și internațional privit din perspectivă instituțională și spirituală, al cutumelor să-și regăsească produsul în consuetudini trecute ori prezente, să evidențieze într-un mod exhaustiv evoluția sistemelor de ordine și siguranță publică în România, modalitățile concrete de asigurare și configurare a forțelor din sistem pe baza realităților cotidiene, certificarea nevoii publice de predictibile pe termen scurt și mediu raportat la evoluția socială, economică și culturală internă și internațională cu consecințe directe în domeniul ordinii și siguranței publice.

Scopul acestei cercetări, având în vedere democrația incipientă din România dar mai ales prima fază de cunoaștere și aplicare a politicilor publice în România analizate în contextul formării, promovării și implementării lor în țări cu democrație consolidată, cu tradiții privind asumarea politicilor publice de către forțele politice, îl reprezintă definirea problemelor din sistemul românesc de ordine și siguranță publică, formularea unor întrebări, găsirea alternativelor la răspunsurile date, evidențierea nevoii publice de

¹ Discipline academice ce folosesc metode științifice calitative și cantitative în studiul umanității, deosebindu-se de artă;

² Științele umaniste: științele politice, administrative, istoria, lingvistica, geografia, filosofia, economia, demografia, antropologia, arheologia, comunicarea, demografia, dreptul, etnologia, psihologia, sociologia, etc.

cercetare și elaborare de studii exploratorii care să faciliteze generalizări naturiste astfel încât beneficiarii acestuia aflați în căutarea unei informații contextuale să decidă în ce măsură sistemul produce cea mai mare utilitate publică, este egalitarist din perspectiva valorii fundamentale create: echitate și dreptate socială sau este unul care generează stimuli de viață și de opinii electorilor participanți activi la viața cetății.

În primul capitol, am evidențiat realizarea predicțiilor lui Kautilya consemnate în lucrarea din veacul al IV-lea, *Arthashastra*, care a conturat coordonatele de bază în crearea instrumentelor de guvernare, a îndeletnicirilor de conducere precum și în creionarea codurilor de negoț, comerț și meserii, a relațiilor familiale și maritale în care drepturile și obligațiile erau stabilite în conformitate cu statutul social, adică, ceea ce numim în zilele noastre responsabilitate publică. Potrivit lui Kautilya ”... *fericirea regelui se află în bucuria și bunăstarea supușilor săi*”, aspect realizabil pe deplin într-o bună guvernare, dar aceasta nu va avea loc ”... *până când filosofi nu vor deveni regi sau regii filosofi*” – potrivit lui Platon. Tot în acest capitol, am evidențiat evoluția formelor de guvernare: de la Codul lui Hammurabi din secolul XVIII î.Hr. adoptat de conducătorii Babilonului cu ajutorul unor profesioniști (analști politici de azi), până la funcționarii secolului XVI-lea care au oferit regilor și principilor asistență și sfaturi în domeniile în care erau mai puțin capabili să identifice și să ia decizii eficiente, precum războaiele, finanțele și legislația³ respectiv literații epocii moderne (corespondenții consilierilor prezidențiali de astăzi) care au influențat elaborarea politicilor până când nobili de la curte au dominat apoi serviciile diplomatice și politice, înlocuindu-i treptat.

Revoluția industrială, credința în progresul uman prin știință și tehnologie, a determinat, treptat, dezvoltarea și verificarea teoriilor științifice ale naturii și societății ca fiind singurele mijloace pentru înțelegerea și soluționarea problemelor societății.

Veacul al XIX-lea a adus o schimbare de bază în procedurile folosite pentru creșterea cercetării cantitative orientate către politici, având loc primele recensăminte în Statele Unite (1790) și Anglia (1801), statistica, demografia, etc., au început să se dezvolte ca domenii specializate ca urmare a demersurilor efectuate de bancheri și industriași, interesați în schimbarea modelelor tradiționale, în societăți specializate, astfel încât,

³ Max Weber: ”...funcționăria expertă a statelor mai avansate a triumfat în secolul al XVI-lea.”

grupurile sociale dominante au pus preț pe cercetarea politicilor centrate pe atingerea controlului administrativ și politic al societății.

O caracteristică importantă a secolului XX în comparație cu cel precedent, o reprezintă instituționalizarea științelor behaviorale și sociale precum și a profesiilor, promotorii acestora fiind de această dată, licențiații în discipline cu relevanță în politicile publice, care, alături de profesori ocupă poziții importante în aparatele guvernamentale sau de implementare.

Prin urmare, putem constata că politica și analiza acesteia este la fel de veche precum civilizația însăși, cunoscând diferite forme de manifestare, de la misticism și ocultism până în vremurile moderne care au consacrat globalizarea și efectele acesteia.

În cel de-al doilea capitol, am evidențiat apariția sistemului de ordine și siguranță publică în Statul Român Modern în consonanță cu ideile noi de organizare a societății care au fost promovate în special de tinerii ce au studiat în țările occidentale, coroborat cu dezvoltarea mișcării naționale pentru eliberarea de sub dominația străină și ieșirea dintr-un feudalism anacronic.

Pe acest fond, s-a desprins ca o necesitate obiectivă reformarea dregătoriilor pe baza unor principii de eficiență, competență și modernitate, în strânsă consonanță cu modificările structurale ale statului, procedându-se la prima organizare administrativă din epoca modernă, au fost create departamente ministeriale încadrate cu slujitori plătiți din visteria statului, a fost înființat „*Ministerul Trebilor din Lăuntru*” având ca principale atribuțiuni conducerea administrației generale a țării, ordinea internă și siguranța statului, coordonarea sectoarelor de activitate economică și socială, conducătorul acestuia având primul loc în ierarhia membrilor Statului Administrativ Extraordinar.

Evenimentele anului 1822 când domitorul Grigore Dimitrie Ghica a înmânat marelui Agă Mihăiță Filipescu steagul Agiei, confecționat din mătase de culoare galbenă având pe una din fețe scena biblică a Bunei-Vestiri cu Maica Domnului șezând pe tron înaintea îngerului, iar pe ambele fețe inscripția chirilică „Făuritu-s-au acest steag al Agiei la prefacerea domnilor dintre pământ ai Țării Românești, Măria sa Grigore Ghica Voievod, în anii 1822 epistolia dumnealui agă Mihăiță Filipescu”, constituie începutul modernizării statului prin crearea principalelor instituții în Moldova și Țara Românească cu atribuții de ordine publică, ce au contribuit substanțial la unirea legislativă a celor

două țări, consfințite mai apoi în regulamentele organice ce au fost adoptate și au intrat în vigoare în iunie 1831 în Țara Românească respectiv în ianuarie 1832 în Moldova.

Actul de căpătâi în modernizarea Ministerului din Lăuntru aparține domnitorului Alexandru Ioan Cuza, care, prin Decretul-Lege publicat în Monitorul Oficial al Principatelor Unite nr. 160 din 20 iulie 1864, a schimbat denumirea „*Ministerul Trebilor din Lăuntru*” în Ministerul de Interne, unindu-l mai apoi, pentru o perioadă scută de patru ani cu Ministerul Lucrărilor Publice.

Încă de la acea data, Alexandru Ioan Cuza și Mihail Kogălniceanu - fost ministru de interne, au stăruit pentru schimbarea imaginii Ministerului de Interne în ochii cetățenilor, solicitând slujbașilor să-și așeze întreaga activitate pe baza respectării legi, limitarea abuzurilor autorității polițienești împotriva libertăților cetățenești numindu-le „... casa guvernului nostru constituțional!”.

Pentru rezolvarea problemelor specifice de pază și ordine publică, a fost înființată Garda Civică (orașenească), ce era compusă din persoane tinere între 20 și 40 de ani, care mai târziu, prin legea puteri armate din 1868, a intrat în structura ostășească fiind al 11-lea element constitutiv al sistemului militar și de ordine. Garda Civică, a funcționat în perioada în care s-a aflat în compunerea Ministerului de Interne în zece orașe, efectuând serviciul de pază în interiorul așezărilor, asigurarea securității persoanelor și a bunurilor acestora, liniștea publică, intervenția în caz de tulburări, dezordini, incendii, fiind organizată în posturi de siguranță, patrulare de gardă, etc.

Garda Civică a fost condusă între alții și de către Ion. C. Brătianu în timpul războiului de independență din 1877-1878, când a cumulat și funcția de ministru de interne.

Prin simpla enunțarea a personalităților care au condus acest minister de-a lungul timpului, se degajă cu certitudine însemnătatea, rolul și ponderea în conducerea și administrarea treburilor statului, rolul formator, dinamic și determinant în evoluția, dezvoltarea și modernizarea societății românești. Personalități precum Ion. I.C. Brătianu de numele căruia se leagă actul unirii de la 1 decembrie 1918, fost ministru de interne în opt legislaturi, Alexandru Averescu - stategul războiului de reîntregire, Take Ionescu - diplomat, susținătorul intereselor românești la Conferința de la Paris, Octavian Goga - poetul neamului românesc, I.G. Duca - intelectual de rasă, Armand Călinescu - politician recunoscut, asta pentru a numi doar câțiva din perioada modernă, precum și a generalilor

recunoscuți pentru contribuția avută la modernizarea și slujirea intereselor neamului românesc, evidențiază importanța ordinii publice în asigurarea dezvoltării societății românești în ansamblul său.

După cel de-al doilea război mondial, Ministerul de Interne a fost deturnat de la atribuțiile legitime conferite de statul român modern încă de la înființare, a căpătat atribuții ”legale” numai din perspectiva programului comunist abătut peste țară dar care nu au fost legitimate niciodată de societatea românească, devenind astfel o instituție care nu a pus la dispoziția societății românești bunuri sau servicii de interes public general sau local, a răspuns intereselor externe în principal iar în plan secund - intereselor de grup ca o prelungire internă a societății externe dominatoare ce era susținută pentru a menține și promova interese străine nației române.

*În plan internațional, nevoia mereu actuală de dezvoltare a societății, este indisolubil legată de atașamentul membrilor săi, de dorința acestora de a împărtăși modele administrative de succes, ce au ca finalitate etapizată creșterea calității vieții. Societățile democratice cu nivel de viață recunoscut, au avut la bază un set de instrumente în strânsă corelație cu nivelul de dezvoltare al societății și bunăstarea membrilor comunității, astfel **aplicarea consecventă a acestor politici evaluate și implementate mereu prin instrumente ce au avut și au ca scop bunăstarea, ordinea publică, sănătatea, educația, asistența socială raportat la contextul social concret s-a făcut prin politici publice guvernamentale.***

Știința politicilor publice a apărut în America de Nord și mai apoi în Europa după al doilea război mondial, determinând astfel ca mulți experți din domeniul științelor sociale să intre în viața publică, nu ca și politicieni, ci ca experți în evaluarea programelor de politici publice oferite electoratului de către partidele politice aflate pe scena publică la un moment dat, în vederea accederii la guvernare.

În timp scurt, dezbaterile publice cât și cele din timpul guvernării, au fost capacitate de politicile publice, de analiza minuțioasă a acestora, existând o mare disponibilitate de a se pune sub semnul întrebării eficiența, eficacitatea, disponibilitatea *bunurilor și serviciilor publice*, îndeosebi ca urmare a lipsei de previziune în elaborare, de obiective și de opțiuni, de slaba pregătire și de cele mai multe ori de implementarea defectuoasă,

sfârșind cu lipsa monitorizării și a evaluării postimplementare prin prisma îndeplinirii obiectivelor inițiale, sau cel puțin, care au fost enunțate în spațiul public.

Diagnosticarea acestor disfuncții era greoaie ca urmare a lipsei personalului calificat cât și a schimbării condițiilor inițiale, a dinamicii vieții cotidiene și a dorinței de a accede la putere fără a avea în prim plan interesul public general sau local, acestea fiind doar enunțate și folosite pentru a accede la putere, iar mai apoi de satisfacere a intereselor de grup.

Politicile utilitariste promovate de Harsany J. și J. Bentham, au avut ca axiomă⁴ utilitatea, evaluarea acestora acordând prioritate celor mai dezavantajați într-o societate modernă diversificată, astfel încât:

- nici o organizație sau grup social constituit sau nestructurat să nu poată domina;
- să permită dezvoltarea societății civile;
- să ducă la separarea puterii economice de puterea politică prin dispersia puterii;
- statul prin instituțiile sale să reglementeze conflictele și să medieze în cazul celor structurale;
- să armonizeze interesele promovate de grupurile sociale ca urmare a interacțiunii cu instituțiile sale.

Critici acestor politici între care Lindblom a fost cel mai combativ, au evidențiat că afacerile publice sunt în mâna afaceriștilor și a mediului de afaceri în general, astfel încât, funcționarea sistemului presupune automat supunerea guvernanților față de lumea afacerilor, existând tendința de a stimula și de a avantaja exponenții din lumea afacerilor, dependenți de altfel, de succesul economic.

Promotorii *neopluralismului* au arătat că politicile publice sunt adesea rezultatul negocierii dintre grupuri și instituțiile statului, au admis că unele grupuri au o mai mare influență și reușesc astfel să-și impună propriile interese în detrimentul celorlalte mai slab reprezentate.

Promotorii teoriei **elitiste** au susținut concentrarea puterii în mâinile unei minorități denumite "elite", deoarece, toate societățile puternic dezvoltate au evidențiat "... două

⁴ "... politica cea mai bună e cea care produce cea mai mare utilitate persoanelor afectate";

clase: o clasă care conduce și una care este condusă”⁵. Prima clasă, întodeauna mai puțin numeroasă, realizează funcțiile politice, monopolizează puterea și se bucură de avantajele pe care le aduce puterea, în timp ce a doua, mai numeroasă, este dirijată și controlată de prima”.

Într-o altă abordare, promotorii teoriei au opinat înspre promovarea *statului corporatist* conform căroră, între instituțiile statului și societatea reprezentată de grupurile structurate recunoscute în baza unui pact ”...se garantează reprezentarea în schimbul selectării liderilor, al formulării cererilor și al sprijinului”⁶.

Forma contemporană a elitismului, susține dobândirea sprijinului maselor prin mijloace democratice în vederea accederii în instituțiile statului modern.

Teoria **marxistă**, promovată de K. Marx (1818-1883) a evidențiat faptul că puterea în societățile capitaliste este deținută de o clasă dominantă deținătoare a mijloacelor de producție, că puterea nu este disipată în societate între diversele grupuri de persoane, astfel, prin modul de producție statuat în societate, prin condițiile materiale, economice, prin modul de raportare a oamenilor la condițiile în care se produc și se consumă mijloacele lor de existență, se condiționează și se determină toate celelalte elemente structurale din societate, și pe cale de consecință diviziunea dintre burghezie și proletariat, prima fiind clasa dominantă ce exercită puterea politică și ideologică prin intermediul statului capitalist.

Tot în acest capitol se regăsește sistemul de ordine și siguranță publică constituit după decembrie 1989, contextul social, politic și economic în care au fost legiferați reglementările interne de ansamblu, competențele Ministerului Administrației și Internelor astfel încât aportul la sistemul de ordine și siguranță publică să fie evidențiat ca atribuțiune legală, distinct de asocierile mentale ale populației referitoare la exclusivitatea Poliției în materie de ordine și siguranță.

În capitolele trei și patru am analizat cadrul ce formează sau ar trebui să formeze agenda publică:

⁵ Gaetano. Mosca – Teoria de elitism. Membru al școlii italiene de elitism împreună cu Vilfredo Pareto și Robert Michels .

⁶Philippe C. Schmitter- profesor emerit al Departamentului de Științe Politice și Sociale de la European University Institute.

- ✚ problematica de actualitate în plan social, politic și economic;
- ✚ metodele de evaluare, de analiză și de adoptare a hotărârilor sau a deciziilor politice pentru soluționarea lor;

- ✚ campaniile de formare a opiniei publice, de promovare și dezbatere publică a teoriilor și conceptelor moderne de ordine publică și siguranță, de modernizare și adaptare instituțională a instituțiilor statului la nevoile și aspirațiile izvorâte din comunitate, constatăm că **orice politică ce vizează cadrul normativ, existența și funcționarea instituțiilor și a organismelor guvernamentale, modificarea rolului și a importanței partenerilor în viața publică sunt de ordine publică.**

Sigur, cadrul normativ este atributul funcției de reglementare a executivului și cuprinde *actele normative* adoptate și promovate spre legiferare Parlamentului României, precum și instituțiile și mecanismele de implementare a acestora. Completarea, modificarea, abrogarea sau orice altă modificare normativă necesită a fi ancorată în realitatea cotidiană construită prin limbaj, trăiri, cultură, religie, etc percepută ca atare în conștiința umană - (rezultat al acțiunii individului, al comportamentului pe care îl are grupul sau societatea în relațiile cu terți) ca și condiție de acceptare prin prisma rezolvării unei nevoi sau urgențe sociale, economice sau politice.

Cerințele cadrului normativ constau în:

- ✚ existența reglementării și actualitatea acesteia;
- ✚ asigurarea reglementării numai în strictă coroborare cu rezolvarea unei nevoi publice;
- ✚ publicitatea reglementării și a mecanismelor de aplicare;
- ✚ controlul aplicării și funcționării mecanismelor intra(inter)instituțional(e).

Existența și funcțiunea instituțiilor - este în principal atributul funcției autorității de stat, dar, și o îmbinare a atribuțiilor ce derivă din funcțiile administrativă respectiv de reprezentare, întrucât gestionarea serviciilor publice și percepția în plan extern și intern nu pot fi omise în politicile publice, fiind esențiale statului de drept.

Organismele guvernamentale articulează sistemul politicilor publice prin ansamblul instrumentelor, procedurilor și a arhitecturii instituționale dezvoltate în scopul de a îmbunătăți, în ansamblu, calitatea și eficiența procesului de luare a deciziei. În realizarea scopului, pe lângă o bună colaborare între politic și executiv precum și între administrația

publică și societatea civilă, este necesară și dezvoltarea cunoștințelor și aptitudinilor tuturor celor angrenați în procesul politicilor publice.

Rolul și importanța partenerilor sociali validează și dau consistență:

- + agendei publice;
- + deciziilor privind soluționarea problemelor socio-economice;
- + percepției publice prin aportul la legitimarea politicilor promovate.

Prin urmare, constatăm așadar că politicile publice în ansamblu generează interdependențe în sistemul de ordine și siguranță publică, iar în lipsa articulării și condiționării mecanismelor de implementare și control la realitatea ce a determinat nevoia publică de formare, va conduce fără doar și poate la dezordine instituțională, disiparea resurselor materiale și umane, discreditate și compromitere a ideii de stat național modern cu grave consecințe în planul stării de legalitate, de echilibru și de pace socială, de respectare a normelor de drept, de conduită civică, strict necesare asigurării progresului economic, al garantării exercițiului liber al drepturilor și libertăților cetățenești.

În acest cadru sunt apoi analizate instituțiile care concură la sistemul național de ordine și siguranță publică: Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Public, Serviciile de informații, Autoritățile Publice Locale, principiile de bază în interiorul cărora se realizează comunicarea și relaționarea în cadrul sistemului.

În cel de-al cincilea capitol, am arătat evoluția și obiectivele de ordine și siguranță publică în Uniunea Europeană, coordonatele de bază pentru asigurarea compatibilității structurilor naționale în contextul celor unionale, realizarea unui ansamblu european de ordine și siguranță publică axat pe eficiență, foarte clar structurat în strategia de securitate europeană - SIS.⁷

De asemenea, am identificat principalele instituții europene și atribuțiunile de bază.

În context, am detaliat modelul german care s-a dorit a fi implementat în România începând cu anul 2000, precum și coordonate de formare a politicilor publice de ordine publică în țări precum Canada, Statele Unite ale Americii și Marea Britanie. Capitolul are un subpunct de discuții, concluzii și măsuri în care se regăsesc disfuncționalitățile

⁷ Documentul Consiliului 17024/09, adoptat de Consiliul European la 10-11 decembrie 2009;

sistemului românesc în raport de nevoi, așteptări și cerințele de preaderare la spațiul Schengen.

Capitolul șase reprezintă studiul de caz: România.

În acest capitol sunt înserate **obiectivele cercetării**:

- + *evaluarea politicilor* de ordine și siguranță publică promovate în România care au condus la formarea sistemului actual de ordine publică;
- + *eventuala degajare a măsurilor* de politici publice care să îmbunătățească sub aspect instituțional și calitativ sistemul actual;
- + *stabilirea unui set de indicatori* specifici de analiză: costuri publice, eficiență și transparență.

Credem că metoda de cercetare folosită pentru studierea sistemului românesc prin conținut, fapte și soluții practice, reale, verificate și verificabile, al argumentelor prezentate ce-și au izvorul în observațiile participative și non-participative, analiza calitativă a documentelor, a interviurilor, a focus-grupurilor, raportat la cerințele unui studiu de caz științific, a permis în final definirea problemelor din sistem după identificarea relațiilor cauză-efect, formularea unor întrebări, raportarea la o teorie sau alta în măsura în care sunt identificate elemente definitorii comune, evidențierea necesității elaborării de studii exploratorii care să faciliteze generalizări naturiste.

Prin studiu, ne-am propus și credem că am și realizat, evaluarea și măsurarea performanței din sistemul românesc de ordine și siguranță publică, care, cel mai adesea este dat de cel al instituțiilor care operează în domeniile de ordine și siguranță publică, să evidențieze indicatorii de performanță folosiți, dacă sunt corespunzători scopului enunțat, dacă cuprind date și informații relevante despre cheltuirea resurselor în raport cu rezultatele obținute, evidențiază eficacitatea și calitatea activității acestora, percepția publică.

Pentru realizarea acestor deziderate, credem că indicatorii de performanță trebuie circumscriși celor două obiective strategice cuprinse în Cartea Albă⁸ a U.E și care se regăsesc în declarația de aniversare a Tratatului de la Roma⁹ potrivit căreia ” ...există

⁸ Cartea Albă a comitetului regiunilor din U.E. privind guvernarea pe mai multe niveluri adoptată în a 80-a sesiune plenară din 17-18 iunie 2009;

⁹ Declarație cu ocazia celei de-a 50-a aniversări a semnării Tratatului de la Roma, Berlin, 25 martie 2007;

multe obiective pe care nu le putem atinge singuri, ci numai împreună. Sarcinile sunt împărțite între Uniunea Europeană, statele membre și autoritățile locale și regionale ale acestora”.

Cartea Albă prin cele două obiective strategice reflectă dorința de a construi Europa în parteneriat prin statuarea acestora:

- + favorizarea participării la procesul european;
- + sporirea eficienței acțiunii comunitare.

Un subcapitol distinct, îl reprezintă siguranța cetățenilor, având ca domenii evaluate cunoașterea, prevenirea și combaterea infracționalității, securizarea frontierei externe și gestionarea migrației, managementul situațiilor de urgență, managementul instituțional, prevenirea și combaterea corupției, politicile de cooperare.

De asemenea, au fost cercetate, evaluate și măsurate din perspectiva formării, implementării și realizării scopului politicilor publice: serviciul poliției comunitare, poliția locală respectiv serviciile publice de urgență și protecție civilă.

Au fost de asemenea evaluate politicile de ordine publică implementate în Jandarmeria Română, Parchet și Poliția Română având ca finalitate judiciară- instanțele.

Chintesența studiului de caz se regăsește în concluziile evaluării și cele trei anexe: indicatorii de performanță rezultați ca necesari în evaluare, măsurarea eficienței în raport de resursele publice alocate, transparența instituțională, studiul documentar comparat respectiv serviciile de pompieri din România, observații și statistica actuală a principalelor activități desfășurate de poliție.

**UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE**

TEZĂ DE DOCTORAT

**POLITICI COMPARATE DE ORDINE ȘI
SIGURANȚĂ PUBLICĂ ÎN MEDIUL
INTERNAȚIONAL.
STUDIU DE CAZ: ROMÂNIA**

**CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:
PROF. UNIV. DR. ADRIAN LIVIU IVAN**

**DOCTORAND:
MARCU (Dumitru) IOSIF**

Cluj-Napoca
2012

Cuprins

1. Introducere. Evoluția conceptului de „ordine publică” .
 - 1.1. Aspecte circumscrise ordinii publice și siguranței în plan local și regional. Secolele XIX-XX-XXI.
 - 1.2. Abordări de ordine publică în plan internațional. Teorii, concepte, poziționări.
 - 1.2.1 Promotorii globalizării
 - 1.2.2 Gânditori și analiști anti-globalizare
2. Analiză internă. Perspective în materie de ordine publică
 - 2.1. Ordinea Publică la începutul Statului Român modern
 - 2.2. Teorii și concepte de ordine publică
 - 2.2.1 În plan internațional
 - 2.2.2 Definiții și concepte
 - 2.2.3 În plan intern
 - 2.2.3.1 Ordinea publică după decembrie 1989
 - 2.2.3.2 Contextul social și politic
 - 2.2.3.3 Reglementări interne de ansamblu
 - 2.2.3.4 Competențele M.A.I
 - 2.2.3.4.1 Poliția Locală
 - 2.2.3.4.2 Situațiile de urgență și protecția civilă
 - 2.2.3.4.3 Controlul frontierei, a străinilor și pașapoarte
 - 2.2.3.4.4 Arhivele statului. Alte atribuțiuni.
3. Omisiunea politicilor publice în România
4. Asocieri de politici publice în România
 - 4.1 Sistemul actual de ordine publică în România
 - 4.1.1 Ministerul Administrației și Internelor
 - 4.1.2 Ministerul Public
 - 4.2 Relaționarea Parchetelor cu Poliția Judiciară din M.A.I
 - 4.3 Relaționarea Ministerului Public cu Parlamentul României
 - 4.4 Serviciile de informații
 - 4.4.1 Serviciul Româna de Informații (S.R.I)

4.4.1.1 Direcția generală de Prevenire și Combatere a Terorismului (DGPCT)

4.4.1.1.1 Relaționarea instituțiilor statului cu autoritatea națională în materie de terorism

4.4.1.1.2 Combaterea amenințărilor transfrontaliere

4.4.1.1.3 securizarea economiei

4.4.2 Serviciul de Informații Externe (S.I.E)

4.4.3 Serviciul de Protecție și Pază (S.P.P)

4.5. Autoritățile publice locale

4.6 Societățile de pază și protecție

4.7. Discuții. Concluzii și măsuri.

5. Uniunea Europeană. Trecut și perspective

5.1 Obiectivele UE privind ordinea și liniștea publică publică

5.1.1 În domeniul cooperării polițienești

5.1.1.1 Retenția datelor personale

5.1.1.2 Schimbul de informații

5.1.1.3 Agențiile europene cu atribuțiuni în domeniul ordinii publice

5.1.1.3.1 Frontex

5.1.1.3.2 Europol

5.1.1.3.3 Cefpol

5.1.1.3.4 Oedt

5.1.1.3.5 Easo

5.1.1.3.6 Cefpol

5.1.1.3.7 Eurosur

5.1.1.3.8 Eisas

5.2 Strategia de Securitate Europeană (S.I.S)

5.3. Ordinea Publică în Republica Federală Germania. Modelul German

5.3.1 Structura, organizarea funcțională și atribuțiunile Ministerului Federal de Interne

5.3.2 Poliția Federală a Germaniei

5.4. Ordinea publică în Marea Britanie, Canada și Statele Unite ale Americii

5.5. Discuții. Concluzii și măsuri.

6. Studiul de caz: România

6.1. Obiectivele studiului

6.2. Siguranța cetățenilor

6.2.1 Cunoașterea, prevenirea și combaterea infracționalității

6.2.2 Securizarea frontierei externe și gestionarea migrației

6.2.3 Îmbunătățirea managementului situațiilor de urgență

6.2.4 Managementul instituțional

6.2.5 Prevenirea și combaterea corupției interne

6.2.6 Politicile de cooperare

6.3. Politicile Publice în România

6.3.1 Serviciul Poliției Comunitare

6.3.2 Serviciul Poliției Locale

6.3.1 Serviciile publice de urgență și protecție civilă

6.4. Evaluarea politicilor de ordine publică

6.4.1 Jandarmeria Română

6.4.2 Instanțele, Parchetul și Poliția Română

6.4.3 Concluziile evaluării

6.4.3.1 Indicatorii de performanță-anexa 1

6.4.3.2 Studiul documentar comparat-anexa 2

6.4.3.3 Serviciile de pompieri în România-anexa3

6.4.3.4 Observații

6.4.3.5 Statistica principalelor activități desfășurate de poliție.

7. Bibliografie

CUVINTE CHEIE

Politici publice, alternative de politici publice, ordine și siguranță publică, instituții de ordine publică, sistemul național de ordine publică, ordine de drept, formarea politicilor publice, implementare, control, monitorizare, crearea sistemului integrat, poliția judiciară, parchetul, instanțele, bunuri de interes general, bunuri de interes local, ONG-uri, servicii publice de urgență, eficiență, transparență, evaluare și analiză, costuri publice, profesionalism, instituții europene de ordine și siguranță publică, cooperarea europeană, globalizare, libera circulație a capitalului, drepturile și libertățile fundamentale ale omului, spațiul Schengen, dezbateri, programe, măsuri.